

De Wrattenbijter (*Decticus verrucivorus*): (nog) niet uitgestorven in België !

Koen Lock
Universiteit Gent
Laboratorium voor Milieutoxicologie en Aquatische Ecologie
J. Plateastraat 22
9000 Gent

Résumé: Dans la liste rouge des sauterelles, grillons et criquets de Belgique (Decleer et al., 2000), le Dectique verrucivore (*Decticus verrucivorus*, Linnaeus 1758) a été signalé comme probablement disparu en Belgique. Le 16 juillet 2001, l'espèce a été retrouvée dans les sablières de Sampont. De ce fait, le Dectique verrucivore est repris dans la liste rouge dans la catégorie "menacé d'extinction".

Samenvatting: In de rode lijst van de krekels en sprinkhanen van België (Decleer *et al.*, 2000) staat de Wrattenbijter (*Decticus verrucivorus*, Linnaeus 1758) aangeduid als waarschijnlijk uitgestorven in België. Op 16 juli 2001 werd de soort echter aangetroffen in de zandgroeves van Sampont. Hierdoor verschuift de Wrattenbijter naar de rode lijst categorie 'met uitsterven bedreigd'.

Figuur 1. *Decticus verrucivorus*. Sampont, 16.VII.2001. Foto : Koen Lock.

De Wrattenbijter komt voor in structuurrijke vegetaties met een afwisseling van open plekken en wat hogere, dichte vegetatie zoals die kan worden gevonden in kalkgraslanden, droge heideterreinen, stuifzandgebieden, duinen en schrale graslanden. In

West- en Midden-Europa is de afname van het areaal heide en droog schraal grasland de belangrijkste factor bij de achteruitgang (Kleukers *et al.*, 1997). De soort lijkt ook gevoelig voor lage grondwaterstanden en verzuurde omstandigheden.

Bovendien is het een slechte vlieger die niet snel nieuwe gebieden kan koloniseren. Tot 1950 kwam de Wrattenbijter verspreid voor in heel België (databank Saltabel). De soort werd echter steeds zeldzamer en de laatste waarnemingen dateerden van 1989 in het kalkgrasland te Torgny en in de zandgroeves te Sampont, twee vindplaatsen in de Belgische Lorraine (Gaume). Daar de Wrattenbijter niet meer werd gemeld voor België na 1990, werd de soort in de rode lijst aangeduid als uitgestorven in België.

Op 16 juli 2001 werden drie zingende mannetjes aangetroffen in de zandgroeves nabij Sampont (FR9405), op dezelfde plaats waar de soort in 1989 voor het laatst werd geobserveerd. Andere sprinkhanen en krekels die op die dag in zandgroeves te Sampont werden aangetroffen waren: Duinsabelsprinkhaan (*Platycleis albopunctata*), Lichtgroene sabelsprinkhaan (*Metrioptera bicolor*), Boskrekkel (*Nemobius sylvestris*), Blauwvleugelsprinkhaan (*Oedipoda caerulescens*), Gouden sprinkhaan (*Chrysochraon dispar*), Wekkertje (*Omocestus viridulus*), Bruine sprinkhaan (*Chorthippus brunneus*), Ratelaar (*Chorthippus biguttulus*), Krasser (*Chorthippus parallelus*) en Knosprietje (*Myrmeleotettix maculatus*). Daar het gebied slechts één maal werd bezocht, kunnen er vermoedelijk nog heel wat meer soorten worden gevonden. Dit sprinkhanenrijke gebied verdient dus extra aandacht om het biotoop geschikt te houden voor sprinkhanen en meer bepaald voor de

Wrattenbijter. Vermoedelijk komt de Wrattenbijter ook nog voor in het aangrenzende militaire domein. Daar dit domein niet vrij toegankelijk is, kon dit niet worden nagegaan.

De Wrattenbijter blijkt dus niet uitgestorven te zijn in België maar is wel met uitsterven bedreigd. Zonder stringente beschermingsmaatregelen zal deze soort binnenkort ook daadwerkelijk uit ons land verdwenen zijn.

Literatuurlijst

- Decleer, K., Devriese, H., Hofmans, K., Lock, K., Barenburg, B., Maes, D. (2000). Voorlopige atlas en 'rode lijst' van de sprinkhanen en krekels van België (Insecta, Orthoptera). Werkgroep Saltabel i.s.m. I.N. en K.B.I.N., Rapport Instituut voor Natuurbehoud 2000/10, Brussel, 75p. / Atlas et 'liste rouge' provisoire des sauterelles, grillons et criquets d Belgique (Insecta, Orthoptera). Groupe de travail Saltabel e.c.a. I.N. et I.R.S.N.B., Rapport Instiuit voor Natuurbehoud 2000/10, Bruxelles, 75p.
- Kleukers, R.M.J.C., van Nieukerken, E.J., Odé, B., Willemse, L.P.M., van Wingerden, W.K.R.E. (1997). De Sprinkhanen en krekels van Nederland (Orthoptera). Nederlandse Fauna I. Nationaal Natuurhistorisch Museum, KNNV Uitgeverij & EIS-Nederland, Leiden, 416p.